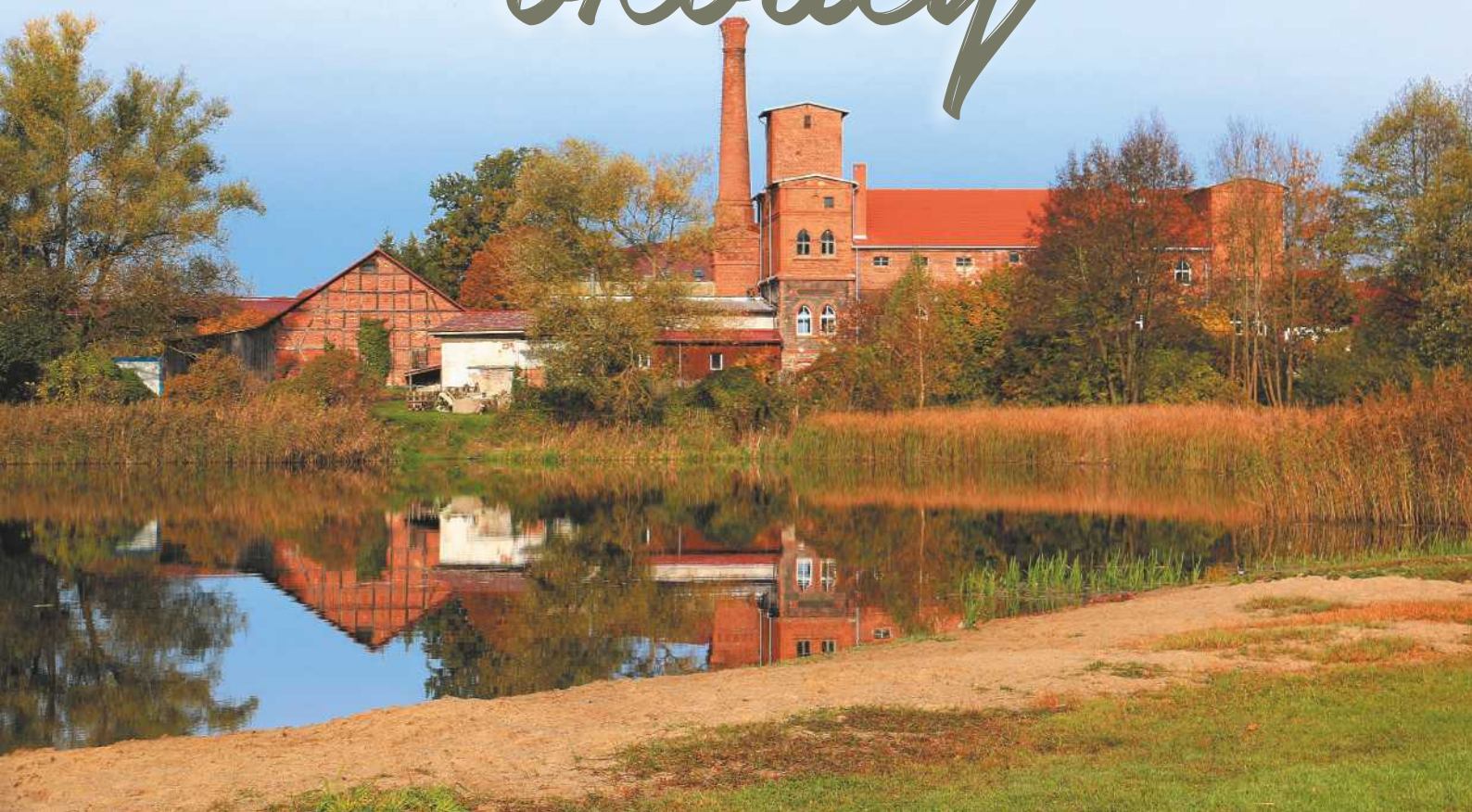

Wieść okolicy

JUCHOWO
Projekt Wiejski

Projekt Wiejski Juchowo-KądzIELna-Radacz

Juchowo 2019

*Tchórzostwo pyta: czy jest to bezpieczne?
Oportunizm pyta: czy jest to dyplomatyczne?
Próżność pyta: czy jest to popularne?
Ale tylko sumienie zapyta: czy jest to właściwe?
I przychodzi czas, kiedy trzeba zająć pozycję,
która nie jest ani bezpieczna, ani dyplomatyczna,
ani popularna, ale trzeba ją zająć, gdyż sumienie
podpowiada nam, że jest słuszna.*

Martin Luther King, Jr.

Łącząc serdeczne
pozdrowienia z Juchowa,
Radacza i Kądzielnej
życzymy wszystkim
pełnego nadziei Adwentu,
radosnych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku!

- 1** Odpowiedzialne i świadome społeczeństwo
- 3** Osoby z niepełnosprawnością w Projekcie Wiejskim
- 6** Zajrzyj za kulisy i odkryj codzienność w gospodarstwie
- 8** Współpraca ze Szkołą Podstawową w Juchowie
- 10** Od pola do szkoły – unijny projekt edukacyjny
- 11** Jubileusze patrona Fundacji
- 12** Zrównoważony rozwój dla przyszłości następnych pokoleń
- 14** Preparaty biodynamiczne – sercem gospodarstwa biodynamicznego
- 16** Kolejny suchy rok
- 18** Projekty naukowe w Projekcie Wiejskim Juchowo
- 20** O sytuacji w hodowli 2019
- 21** Projekt badawczy GenTORE
- 22** ZAZ szansą na nowe produkty z gospodarstwa
- 23** Przez pracę do pełni życia
- 24** „EKO-ZAGRODA” – edukacja na ścieżce
- 26** „Juchowskie pszczoły” – dla bioróżnorodności
- 27** Inicjatywa Radacz – kontynuacja założeń dla rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowego
- 29** „Grupa Budowlana” – Spółdzielnia Socjalna z pasją
- 30** „Juchowska Piwnica” – ekologiczne sery z Juchowa
- 32** Wydarzenia 2019
- 35** Prośba o darowizny

Odpowiedzialne i świadome społeczeństwo

Co dzisiaj czynimy, decyduje o tym, jak będzie wyglądał jutrzejszy świat.

Boris Leonidowicz Pasternak

Z ostrzeżenia w tym cytacie wynika, że:

- dzisiaj musimy wszechstronnie rozwijać świadomość społeczną i ekologiczną;
- na bazie tej świadomości, przestrzegając odpowiednich norm i zasad, należy wypracować sposoby działania, które w niewielkim stopniu mogą przyczynić się do rozwiązywania problemów społecznych i ekologicznych.

Uczestnicy Projektu Wiejskiego w Juchowie 19 lat temu podjęli się tego zadania. Rolnictwo biodynamiczne było i jest impulsem do działania.

Szanując ziemię, którą gospodarujemy, zwierzęta i rośliny oraz otaczające nas środowisko, kształtujemy kulturę życia społecznego oraz kulturę pracy, konieczną do tego, by nie żyć na kredyt przyszłych pokoleń. Zużycie zasobów naturalnych ziemi jest coraz większe i zagraża życiu następnych generacji. Drastyczne ograniczanie bioróżnorodności i szkody klimatyczne są coraz bardziej widoczne.

Projekt Wiejski w Juchowie prowadzi różne działania, które opisujemy w kolejnych artykułach „Wieści Okolicy”.

Powodzenie tychże działań zależy od kondycji poszczególnych obszarów, dlatego też na co dzień staramy się dbać nie tylko o rozwój swojego obszaru, ale także o powodzenie innych – współpraca na bazie szeroko rozumianej asocjacji. Równowaga pomiędzy „braniem”

i „dawaniem” jest podstawą czystych relacji między ludźmi.

Integracja społeczna i zawodowa osób, tworzenie miejsc pracy, świadczenie usług użyteczności publicznej – to sedno przedsiębiorczości społecznej dedykowanej osobom, które przy odpowiednim wsparciu mogą rozwijać swoje umiejętności oraz realizować marzenia.

Wybierając drogę ekonomii społecznej chcemy rozwijać działania na rzecz odpowiedzialnej i świadomej społeczności, stwarzać możliwości rozwoju zawodowego osób zagrożonych marginalizacją społeczną, jak również solidnego rzemiosła.

W oparciu o takie cele i założenia Projekt Wiejski Juchowo–Radacz–Kądzielna otrzymywał przez lata wsparcie wielu osób z kraju, ale przede wszystkim z zagranicy, i dzisiaj próbuje przekazywać je dalej.

W praktyce oznacza to wspieranie inicjatywy zawodowej i społecznej osób, które chcą się rozwijać i dzielić swoimi osiągnięciami.

Spółdzielnia Socjalna, która dwa lata temu powstała na terenie Projektu Wiejskiego przy wsparciu organizacyjnym Fundacji w Juchowie, działa dzisiaj w sposób prawnie niezależny, wykonując prace remontowo-budowlane. W minionym roku na terenie Projektu Wiejskiego rozpoczął swoją działalność kolejny podmiot

ekonomii społecznej – Zakład Aktywności Zawodowej, który bazując na surowcach z gospodarstwa, produkuje ekologiczną żywność i świadczy usługi związane z pielęgnacją otoczenia i ochrony przyrody.

W trakcie powstawania jest „Juchowska Piwnica” Spółka z o.o. non profit, w której utalentowany serowar z pasją i zaangażowaniem ma możliwość rozwinąć wzorcowe rzemiosło serowarskie.

Bardzo cieszy nas ten rozwój. Spełniamy nasze cele, a niekiedy i marzenia, które materializują się w praktyce tworząc wielopłaszczyznowy projekt społeczny, pozwalający niejednokrotnie odnaleźć osobom na nowo swoje miejsce w życiu, wykonywać sensowną pracę, rozwijać świadomość i wrażliwość na rzecz drugiego człowieka i otaczające nas środowisko naturalne.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich Tych, którzy zarówno radą jak i czynem, a także pozytywnymi myślami wspierali Projekt Wiejski. Mówiąc o czynach, mamy na myśli przede wszystkim wsparcie finansowe innych fundacji, wśród których szczególną pomoc okazała Fundacja Software AG – Stiftung z Darmstadt w Niemczech, jak również pomoc ludzi, którym przyświecają podobne cele do naszych. Wszystkim tym osobom składamy jeszcze raz ogromne podziękowania.

Życzymy wszystkiego najlepszego
w imieniu całej Społeczności Projektu Wiejskiego.

*Renata Żelazna, Urszula Sroka,
Monika Liberacka, Reiner Scheiwe,
Krzysztof Ostrowicki*

Osoby z niepełnosprawnością w Projekcie Wiejskim

Wieść
okolicy

Urszula Sroka

*Praca rozumna i wytrwała,
która nie myśli o zbieraniu owoców w tydzień po posiewie,
przebija góry, nad przepaściami przerzuca mosty.*

Bolesław Prus

Każdy człowiek jest inny, ale wszyscy mamy równe prawa: do życia, do nauki, do pracy, odpoczynku, do miłości. Wszyscy mamy prawo do tego, by realizować swoje marzenia i cele życiowe, bez względu na naszą sprawność czy ograniczenia. Tworząc Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) w ramach Projektu Wiejskiego Juchowo, zdawaliśmy sobie sprawę, że praca oferowana osobom z niepełnosprawnościami może zaspokoić tylko część potrzeb Naszych Ludzi. Mowa tu o poprawie materialnych warunków życia, potrzebie użyteczności czy poczuciu własnej wartości. Nasz ZAZ ma też

inną, ważną do spełnienia rolę – ma być miejscem spotkania z drugim człowiekiem, miejscem nawiązywania kontaktów, zawierania znajomości i przyjaźni, budowania i rozwijania relacji z ludźmi. Pracownik z niepełnosprawnością powinien otrzymać w nim wszelkie wsparcie, pozwalające mu zdobyć umiejętności potrzebne do podejmowania zadań – zarówno zawodowych, jak i życiowych. ZAZ jest po to, by służyć osobom z niepełnosprawnościami, które mimo swoich ograniczeń posiadają wiele zasobów – są to ich mocne strony i indywidualne predyspozycje. Na nich właśnie się koncentrujemy.

Zakład Aktywności Zawodowej w Juchowie jest zakładem pracy dedykowanym najbardziej marginalizowanej na rynku pracy grupie osób, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, ze szczególnym uwzględnieniem dysfunkcji intelektualnej, zaburzeń psychicznych i autyzmu. Dla tych ludzi przygotowaliśmy 50 miejsc pracy w czterech działach: w przetwórstwie ziół, owoców, warzyw; w ogrodzie i manufakturze; w piekarni; w usługach związanych z pielęgnacją zieleni, nasadzeń śródpolnych, a także z opieką nad zwierzętami starych ras, które żyją w zagrodzie edukacyjnej.

Czynności zawodowe na stanowiskach pracy są dostosowane do możliwości pracowników. Urządzenia i maszyny znajdujące się w ZAZ dobrano tak, aby mogły obsługiwać je osoby niepełnosprawne. W zakładzie technologia została opracowana w sposób, by produkcję żywności udało się prowadzić prostymi metodami mechanicznymi, które zachowują jak najwięcej wartości odżywczych obrabianych surowców. Zakład przetwarza surowce ekologiczne – w przeważającej części pochodzą one z własnego ogrodu bądź gospodarstwa w Juchowie: zioła, owoce, warzywa, mąki.

Zakład Aktywności Zawodowej znajduje się w fazie rozwojowej, bowiem 14 grudnia 2018 roku przyjęliśmy pierwszych pracowników. Przez dwa miesiące Nasi Ludzie przygotowywali się do pracy, poznawali i uczyli się obsługi maszyn, by w końcu z zaangażowaniem uczestniczyć w produkcji. Dział usług szybko wdrożył się w czynności związane z karmieniem zwierząt. Pracownicy chętnie, mimo zimy, wykonywali wszystkie obowiązki w zagrodzie, aby po obrządku zwierząt wpleść koszyk bądź zrobić woskową świecę. Jednocześnie załoga ZAZ przygotowywała się do przyjęcia gości podczas uroczystości otwarcia i poświęcenia Zakładu, która miała miejsce 14 lutego 2019 roku.

Rozpoczynając działalność zatrudnialiśmy 21 osób z niepełnosprawnościami. Dzisiaj pracuje tu już 50 Naszych Ludzi i 16 osób personelu. Prężnie działa piekarnia, która oprócz wypieku chleba na zakwasie, produkuje kruche ciastka orkiszowe i owsiane oraz ciasta: babki i keksy. W niedalekiej przyszłości będziemy produkować też makaron. Okres letni to czas intensywnej pracy w ogrodzie, gdzie zbierane są zioła i owoce, które stają się surowcami do wyrobu ekstraktów, syropów, soków i napojów, a także do mieszanek herbacianych, przyprawowych czy suszonek owocowych. Pracownicy w suszarni prężnie uwijają się przy pracy. W tym czasie też, grupa ludzi z działu usług zajmuje się pielęgnacją rabat kwiatowych, których mamy bardzo dużo w gospodarstwie. Do tego należy dodać podlewanie, koszenie trawników, utrzymanie porządku wokół obiektów. Osoby odwiedzające nie mogą się nadziwić pracowitości Naszych Ludzi.

Mimo nawału pracy, jaki mamy w sezonie wiosenno-letnim i jesiennym, znajdujemy czas na terapię: zajęcia rekreacyjne, arteterapię lub muzykoterapię, trening kulinarny, wyjazd do teatru oraz planowanie kilkudniowej wycieczki w góry. Ważne są spotkania i rozmowy na

różne nurtujące Naszych Ludzi tematy. Pracownicy z niepełnosprawnościami objęci są doraźną opieką medyczną, mają zapewnione konsultacje lekarzy specjalistów, wsparcie psychologa i psychiatry. Jeśli znajdują się w trudnej sytuacji materialnej czy losowej, mogą liczyć na pomoc i wsparcie, nie tylko finansowe.

Zakład Aktywności Zawodowej znajduje się na terenie wiejskim. Aby mógł być dostępny dla osób z miejscowości oddalonych od Juchowa, wszystkim zapewnia my dowóz do pracy.

Zauważamy, że Nasi Ludzie są zadowoleni z pracy w ZAZ. Zwracają uwagę na panującą tu atmosferę zrozumienia i tolerancji, czują się akceptowani i potrzebni. Mówią, że jest to przyjazny zakład pracy, w którym zdobywają

pozytywne doświadczenia. W ten sposób ZAZ stwarza osobom z dysfunkcjami podwaliny do większej pewności siebie w kreowaniu swojego życia.

Moją wypowiedź chciałabym zakończyć słowami, które przekazał nam Pan Wilfried Schneider – dobroczyńca i opiekun tego projektu – już podczas wmurowania kamienia węgielnego, a które powtórzył podczas uroczystości otwarcia zakładu:

„Niech w tym budynku obecne będą zawsze jasne myśli, ciepło serca oraz niech działa tu impuls woli, a w jedności z nimi, niech nad tym miejscem czuwa dobry duch. Tylko wówczas osoby z niepełnosprawnością, jak i bez, znajdą w nim miejsce, gdzie będą się mogły dobrze rozwijać i wykonywać użyteczną pracę.”

Zajrzyj za kulisy

i odkryj codzienność w gospodarstwie

Wieść
okolicy

Danuta Sałagan

„Zanim przyjechałem do Juchowa – powiedział jeden z uczniów szkoły waldorfskiej w Bremie – nigdy nie zastanawiałem się nad tym, skąd tak naprawdę bierze się ser. Tak zwyczajnie idę do sklepu, kupuję i jem. W Juchowie miałem okazję doświadczyć na własnej skórze, ile pracy człowieka kryje się w każdym kawałku sera. Pomagałem w dojarni, karmiłem cielęta, wyprowadzałem krowy na pastwisko i już wiem, ile trudu trzeba włożyć w to, by przygotować mleko, z którego następnie będzie robiony ser. Inaczej będę patrzył na produkty mleczne w sklepie.”

Przytoczyłam typową wypowiedź ucznia szkoły waldorfskiej, który był na praktykach rolniczych w naszym gospodarstwie w Juchowie. Podczas praktyk uczniowie przez dwa tygodnie gromadzą – zazwyczaj zupełnie nowe – doświadczenia w różnych obszarach naszej rolniczej działalności: na polu zbierając kamienie lub uczestnicząc w wykopkach; w ogrodzie przy pieleniu, sadzeniu, zbieraniu płodów ziemi; przy sortowaniu jaj w naszych nowych, mobilnych kurnikach; w oborach i w cielętniku; przy zbiorze ziół, malin; w kuchni. Pod koniec pobytu spotykamy się, by podsumować doświadczenia, opowiedzieć przeżycia, podzielić się wrażeniami.

Uczennica ze szkoły waldorfskiej w Greifswaldzie, z przejęciem opowiadała o kopaniu marchwi, buraków i ziemniaków. „Przecież ktoś musi dla mnie to zrobić, posadzić, wypielić, a potem wykopać. Dopiero teraz zrozumiałam, że droga, którą odbywają warzywa z pola na stół, jest wypełniona pracą w pocie czoła”.

„Miałam okazję podczas pobytu w Juchowie i w czasie pracy przy cielętach i krowach zajrzeć za kulisy tego,

skąd bierze się mleko – powiedziała jedna z uczennic ze szkoły waldorfskiej w Berlinie. To wspaniałe przeżycie być tak blisko krów, dotykać krowich wymion albo karmić cielęta, które radośnie machają ogonami wypijając z apetytem porcję mleka. Zastanawiam się, czy będę jeść mięso”.

„Cieszę się, że mogłem pracować w Juchowie, choć często było ciężko. Musiałem niejednokrotnie przeżywać samego siebie, by dalej pielić cebulę – opowiadał uczeń ze szkoły waldorfskiej w Krakowie. Kiedy już pokonałem swoją słabość i zobaczyłem, ile wspólnie zrobiliśmy, odczułem prawdziwą satysfakcję – dodał inny uczeń”.

„Dzięki pobytowi i pracy w Juchowie wiem, że będę świadomym klientem w sklepach spożywczych” – z dumą powiedziała jedna z uczennic z Berlina.

W Juchowie można rzeczywiście doświadczyć tego, o czym nie pamiętamy robiąc zakupy. Za każdą marchewką, ziemniakiem, kawałkiem sera, butelką mleka itd. stoją ważne procesy, które zachodzą w naturze i którym musi towarzyszyć człowiek. Wszyscy jesteśmy konsumentami na co dzień, warto więc uświadomić sobie i doświadczyć, że dobra, które nabywamy, za wdzięczamy ziemi, zwierzętom i ludzkiej pracy.

Z myślą o uczniach i praktykantach przygotowaliśmy pokoje z łazienkami, prowadzimy własną kuchnię, gdzie serwuje się smaczne, tradycyjne posiłki na bazie produktów ekologicznych z naszego gospodarstwa.

Czas wolny można spędzać na uroczej łące, grać w ping-ponga, wieczorem rozpalić ognisko, upiec chleb na patyku i zadumać się przez chwilę. Wsłuchać się w odgłosy przyrody, pójść na romantyczny spacer pomiędzy szumiącymi łanami zbóż lub nakarmić wiecznie głodne kozy i gęsi.

Zapraszamy do Juchowa na praktyki rolnicze, na „zielone szkoły” i wycieczki. Uczniowie na pewno długo będą wspominać to miejsce, niecodzienne przeżycia oraz doświadczenia w gospodarstwie, gdzie przebywa się w bezpośrednim kontakcie z przyrodą i zwierzętami.

Kto chce poznać drogę „od ziarna do chleba”, „od trawy do sera”, kto chce doświadczyć rolnictwa ekologicznego bez GMO w praktyce – zapraszamy do Juchowa. Działamy w rytmie pór roku i tego, co dzieje się w rolnictwie, dlatego też każdy program „zielonej szkoły”, wycieczki czy praktyk rolniczych ustalamy indywidualnie.

Zapraszam i gorąco polecam przeżyć choćby jeden dzień w naszym gospodarstwie.

Współpraca ze Szkołą Podstawową w Juchowie

Więść
okolicy

Iwona Mrozicka

Podstawa programowa nauczania ogólnego już od przedszkola zakłada realizację edukacji ekologicznej. Jest to proces świadomie zamierzonych działań nauczycieli w stosunku do uczniów, przy ich aktywnym udziale.

W budynku szkoły istnieje szereg trudności uniemożliwiających realizację zadań proekologicznych w praktyce. Szkoła Podstawowa w Juchowie ma jednak to szczęście, że będąc placówką oświatową w tak małej miejscowości, otrzymała możliwość współpracy z tujszym Projektem Wiejskim Fundacji im. St. Karłowskiego. Warto podkreślić, nie ze zwyczajnym, lecz z niezwykle nowoczesnym, produkującym ekologiczną żywność i promującym zdrowy tryb życia, w zgodzie z naturą.

Przez wiele lat, nauczyciele, korzystając z uprzejmości osób kierujących Projektem Wiejskim, wykształcają u dzieci postawę proekologiczną w naturalnym środowisku. Młodsze dzieci z ogromną przyjemnością uczestniczą w dokarmianiu zwierząt. Co roku biorą też udział w zajęciach adwentowych, gdzie z zapałem pracują nad wykonaniem ozdób bożonarodzeniowych oraz wypiekaniem pierników.

Starsi uczniowie, w ramach lekcji wychowawczych, uczestniczą w terenowych zajęciach geografii oraz tych, dotyczących zdrowego stylu życia. Podczas realizacji tematów o rolnictwie ekologicznym, młodzież poznaje: rodzaje zbóż, sposoby upraw ziemi, warunki chowu bydła oraz zapoznaje się z produktami pochodzenia ekologicznego. Młodzi ludzie uczestniczą w produkcji pieczywa, spożywają w gospodarstwie śniadanie, które składa się z produktów eko, wytworzonych na miejscu.

W ramach doradztwa zawodowego, starsze dzieci, pod opieką nauczyciela, odwiedzają gospodarstwo w celu poznawania różnych zawodów, jakie wykonuje się w obrębie naturalnego środowiska. Nie trzeba wyjeź-

dzać poza wieś, aby poznać wszystkie profesje związane z rolnictwem.

Uczniom naszej szkoły, rodzicom, nauczycielom nie obce są również wydarzenia kulturalne, odbywające się na terenie Fundacji. Dzieci z naszej placówki miały przyjemność zaprezentować swoje talenty podczas występów: podczas setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a także z okazji Dnia Kobiet.

Co roku, w ramach projektu finansowanego z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży, dzięki staraniom pani Danuty Sałagan, na terenie Fundacji oraz szkoły Aktive-Naturschule w Templinie, młodzież szkolna korzysta ze wspólnego projektu z młodzieżą niemiecką. Jest to dla uczniów niepowtarzalna okazja: do integracji, poznania nowych przyjaciół, innego państwa, zwyczajów, kultury, a przede wszystkim do rozwijania umiejętności posługiwania się językami obcymi. W ubiegłym roku szkolnym wspólnie z młodzieżą z Bremen nasi

uczniowie uczestniczyli w pięknym projekcie – Musical „Korczak – człowiek”.

Dzięki hojności zarządu Fundacji, organizowany corocznie przez szkołę Piknik Rodzinny, mający na celu integrowanie całej społeczności wiejskiej, wspierany jest finansowo przez zarząd instytucji. Warto nadmienić także, iż uczniowie klas młodszych naszej placówki, otrzymali dofinansowanie do kilkudniowego pobytu nad morzem.

Niewiele szkół ma taką sprzyjającą okoliczność, by korzystać z bogatego wachlarza edukacji w dziedzinie ekologii, jaką oferuje gospodarstwo w Juchowie. Z całą pewnością współpraca nauczycieli z Fundacją rozbudza świadomość ekologiczną młodych ludzi poprzez działania praktyczne. Uczy ich harmonijnego współżycia z przyrodą, uczula na racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi oraz pozytywnie wpływa na kształtowanie właściwych postaw proekologicznych.

Od pola do szkoły – unijny projekt edukacyjny

Więść
okolicy

Waldemar Fortuna

Od września 2018 r. do sierpnia 2020 r.

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego realizuje w ramach programu Erasmus+ kolejny projekt oświatowy, w którym bierze udział osiem organizacji z siedmiu państw.

To już trzeci projekt dotyczący nauczania z wykorzystaniem wizyt w gospodarstwach ekologicznych. Dotychczas opracowano kurs e-learningowy i stworzono portal internetowy „Learning Place Bio-Farm”, dostępny dla osób zajmujących się edukacją w gospodarstwach ekologicznych. Wizyty w gospodarstwach to alternatywna i innowacyjna forma nauczania formalnego i nieformalnego, uzupełniająca tradycyjną edukację w klasie szkolnej. Uczniowie mają możliwość poznania miejsc, w których jest wytwarzana żywność i zdobycia podstawowej wiedzy o rolnictwie. Uczestniczą w zajęciach praktycznych poznając zagadnienia związane z produkcją artykułów spożywczych. Wiedzę zdobytą w gospodarstwach mogą wykorzystać na lekcjach biologii, geografii, środowiska lub ekonomii.

Tym razem głównym celem projektu jest opracowanie interaktywnego portalu internetowego „Edukacja od pola do szkoły”, oferującego materiały szkoleniowe dla osób zajmujących się edukacją w gospodarstwach ekologicznych. Korzystając z cyfrowych platform szkoleniowych, pokażemy najlepsze praktyki edukacyjne w poszczególnych krajach oraz stworzymy innowacyjne narzędzia dydaktyczne, pozwalające wykorzystywać wiedzę i doświadczenia zdobyte na terenie gospodar-

stwa w edukacji formalnej i nieformalnej. Będziemy zachęcać do tworzenia szkolnych ogrodów, korzystania z żywności ekologicznej w stołówkach szkolnych oraz organizowania kiermaszów produktów ekologicznych w szkołach. Tego typu działania są realizowane z powodzeniem w wielu krajach, dlatego chcemy je upowszechnić również w Polsce.

Istotną częścią przedsięwzięcia są materiały filmowe, publikowane na stronie internetowej projektu oraz na Facebooku (grupa Field to School). Wszystkie treści są ogólnodostępne w ramach otwartych zasobów edukacyjnych. Adresatami projektu są osoby prowadzące i planujące zajęcia edukacyjne w gospodarstwach ekologicznych: rolnicy, edukatorzy i nauczyciele.

Projekt realizuje osiem instytucji, z siedmiu krajów Europy: Austrii, Czech, Danii, Niemiec, Norwegii, Polski i Wielkiej Brytanii, dysponujących szerokim i praktycznym doświadczeniem, popartym wiedzą z zakresu dydaktyki i rolnictwa ekologicznego. Koordynatorem działań projektowych jest brytyjska organizacja rolnictwa ekologicznego Soil Association.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jubileusze patrona Fundacji

Więść
okolicy

Paweł Bietkowski

**W roku 2019
przypadają
trzy rocznice
związane
ze Stanisławem
Karłowskim,
patronem
naszej Fundacji.**

Są to 140-ta rocznica urodzin (1879–2019), 90-ta rocznica przedstawienia pierwszego w Polsce gospodarstwa na metody biodynamiczne (1929–2019) oraz 80-ta rocznica śmierci (1939–2019).

Te rocznice skłaniają do refleksji i zastanowienia się, jak najlepiej wykorzystać imiennika do promocji działań Fundacji i jej rozwoju. Spośród wielu sukcesów zawodowych St. Karłowskiego, jego niewątpliwego wpływu na gospodarkę, politykę, działalność pozarządową i rolnictwo ekologiczne, dla nas najważniejsza jest ta ostatnia dziedzina. Sposób gospodarowania St. Karłowskiego w majątku w Szelejewie cechował się zgodnością z założeniami rolnictwa biodynamicznego (samowystarczalność ekonomiczna, podnoszenie żyzności gleby poprzez preparaty i zgodność prac polowych z kalendarzem biodynamicznym) i osiągał wyjątkowe wyniki ekonomiczne. Warto więc zastanowić się, jakie praktyki należy wypromować, aby jak najlepiej wykorzystać sylwetkę Stanisława Karłowskiego do popula-

ryzacji już 19-letniej pracy Projektu Wiejskiego. Sylwetka naszego imiennika jest ciągle zapominana i wszelkie działania uwydatniające jego osiągnięcia, szczególnie w rolnictwie ekologicznym, będą bezpośrednio skutkować coraz szerszym rozpoznaniem pracy i wysiłków wszystkich pracowników w Juchowie. Takie rozpoznanie zarówno w Polsce jak i za granicą jest niezbędne dla naszego dalszego rozwoju.

W grudniu 2018 roku powstał film „Stanisław Karłowski. W Służbie Gospodarce”. Przybliży on sylwetkę naszego imiennika. Film można łatwo znaleźć w Internecie. Aby promować Stanisława Karłowskiego wśród młodszych gości Projektu Wiejskiego, proponuję, aby każdy uczeń odwiedzający Juchowo odbył lekcję edukacyjną przygotowaną w związku z tym filmem. Scenariusze lekcji pozwalają każdemu uczniowi, zarówno polsko- jak i niemieckojęzycznemu, zapoznać się z osobą Stanisława Karłowskiego. Film dobrze wyjaśnia, jak trafnie dr Manfred Klett wybrał imiennika dla Fundacji stawiającej na rozwój ekologii, rolnictwa zgodnego z naturą i współpracy międzynarodowej. Warto, aby tę propozycję lekcji edukacyjnej wdrożyć w formie procedury.

Nasz patron nie posiada w pełni opracowanego programu – co bardzo pomogłoby w promocji całego Projektu Wiejskiego. Dobrze byłoby więc rozpocząć pracę nad takim opracowaniem!

Zrównoważony rozwój dla przyszłości następnych pokoleń

Więść
okolicy

Jolanta Jętkowska

Pojęcie „zrównoważonego rozwoju” (ang. sustainable development) pochodzi od słów „sustain”, co oznacza „zachowywać”, i „development” – czyli rozwój. Po raz pierwszy pojawiło się pod koniec lat sześćdziesiątych, kiedy to znany naukowiec z dziedziny biologii – Rachel Carson, w książce „Milcząca wiosna” (ang. „Silent Spring”), zwróciła społeczeństwu uwagę na sprawy ekologii i ochrony środowiska oraz na niszczące skutki nadużywania pestycydów.

Kilkanaście lat później ukazał się pierwszy raport międzynarodowej organizacji – Klubu Rzymskiego pod nazwą „Granice wzrostu” (ang. The Limits To Growth), który zawierał analizę dotyczącą ludzkości w obliczu wzrastającej liczby populacji i malejących zasobów środowiska. Sprawami „zrównoważonego rozwoju” zajęła się również Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju, nazywana inaczej Komisją Brundtland, definiująca zrównoważony rozwój jako „trwały rozwój zaspokajający potrzeby teraźniejszości bez ryzyka, że przyszłe pokolenia nie będą mogły zaspokoić swoich potrzeb”. Opracowana przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 2012 roku „Triada zrównoważonego rozwoju”, zawiera zrównoważenie i współzależności trzech dziedzin rzeczywistości: środowiska, społeczeństwa i gospodarki (ang. triple, bottom, line).

Globalne społeczeństwo potrzebowało 100 lat, aby w swojej strategii zrównoważonego rozwoju dojść do tych samych wniosków, które na początku XX wieku sformułował Rudolf Steiner. Zainicjowany przez niego duchowo-kulturowy, prawno-społeczny i ekonomiczny rozwój społeczeństwa wynika ze zrozumienia procesów zachodzących w człowieku, a tym samym w społeczeństwie.

Nurt filozoficzny R. Steinera jest podwaliną działań w gospodarstwie Projektu Wiejskiego Juchowo-Kądzielna-Radacz, powstałego na bazie byłego Państwowego Gospodarstwa Rolnego, pozostawionego po upadku systemu socjalistycznego bez perspektywy rozwoju. Wówczas narodziła się myśl, żeby właśnie w tym miejscu, w którym tak naprawdę trzeba będzie wszystko rozpocząć od nowa, inicjować nurt proponowany przez R. Steinera.

W naszym Projekcie obszary wzajemnie przenikają się. Rolnictwo jest nie tylko bazą produkcyjną, ale przede wszystkim spełnia również funkcje pedagogiczne, terapeutyczne i naukowe, o czym informujemy w cyklicznych artykułach „Wieści Okolicy”.

Co roku nasze gospodarstwo odwiedza kilka tysięcy osób: są to uczniowie, praktykanci, rolnicy, naukowcy, turyści i wszyscy ciekawi naszego Projektu. Wszystkim przybyłym chcemy pokazać, że rolnictwo biodynamiczne, proponowane przez R. Steinera, jest podwaliną rozwoju społecznego oraz w dzisiejszych czasach staje się olbrzymią szansą dla zrównoważonego rozwoju.

Preparaty biodynamiczne

– sercem gospodarstwa biodynamicznego

Więść
okolicy

Jolanta Jętkowska

Tak jak pisaliśmy w „Więściach Okolicy 2016”, główną zasadą rolnictwa biodynamicznego jest wykorzystanie sił przyrodniczych i kosmicznych w celu ożywienia gleby i zapewnienia ludziom zdrowego pożywienia. Preparaty biodynamiczne są kwintesencją tego typu rolnictwa, dlatego nasz dom preparatów stoi otworem dla wszystkich zainteresowanych poznaniem tematyki preparatów biodynamicznych.

Gospodarstwo biodynamiczne żyje zgodnie z rytmem kalendarza biodynamicznego – a co się z tym wiąże – również i prace w domu preparatów szczególnie nasilone są w okresie wiosny i jesieni. Pomimo tego, że w tym czasie rolnicy mają dużo obowiązków w polu, znajdują czas na przyjazd do naszego gospodarstwa, aby pogłębić swoją wiedzę i zdobyć nowe doświadczenie na temat preparatów biodynamicznych.

Zorganizowany przez nas wiosną kurs rolniczy ukierunkowany był na gospodarkę obornikiem i kompostem. Poruszano kwestie znaczenia, a także praktycznego zastosowania preparatów kompostowych, których niewielki dodatek do obornika i kompostu uaktywnia procesy rozkładu materii organicznej, a ponadto – korzystnie wpływa na rozwój pożytecznych mikroorganizmów glebowych, dżdżownic i powoduje ograniczenie rozwoju grzybów pleśniowych w kompoście. Preparaty biodynamiczne przygotowuje się z roślin leczniczych, rosnących w zasięgu ręki rolnika: krwawnika lekarskiego, rumianku pospolitego, pokrzywy zwyczajnej, kory dębu, mniszka lekarskiego i kozłka lekarskiego. Preparat z krwawnika lekarskiego (502) przyspiesza metabolizm potasu i siarki, preparat z rumianku pospolitego (503) zapobiega stratom azotu w przymowanym oborniku i kompoście, a preparat z pokrzywy (504) zwiększa ży-

ność gleby. Preparat z kory dębu (505) ma za zadanie ochronę roślin przed chorobami i przyspiesza metabolizm wapnia, preparat z mniszka lekarskiego (506) sprzyja pobieraniu kwasu krzemowego poprzez korzenie roślin, a preparat z kozłka lekarskiego (507) reguluje gospodarkę fosforem w glebie. Każdy z tych preparatów ma swoje znaczenie, a zastosowanie ich i aplikowanie w kompoście, w odpowiednim terminie i homeopatycznej ilości, ukierunkowuje prawidłowy przebieg procesu kompostowania. Jak podaje Rudolf Steiner „preparaty kompostowe nadają obornikowi i kompostowi kierunek prowadzący ku życiu, ku witalności, który uzdolni go do wprowadzania tej witalności do gleby”. [Kurs Rolniczy, Wykład 6, Kobierzyce 1924].

Nasz kurs służył temu, aby uczestnicy po uzyskaniu gruntownej wiedzy teoretycznej, podczas praktycznej części kursu mogli sami doświadczać aplikowania preparatów w przyrodzie kompostu naszego gospodarstwa.

W tym celu wybraliśmy do warsztatu praktycznego przyrodę kompostu zlokalizowaną na polu za wsią Juchowo, w okolicach byłej „cegielni”. Poniżej przedstawiamy zdjęcie z naszego wiosennego warsztatu terenowego.

Dzień preparatów zorganizowany przez nas jesienią 2019 skierowany był na warsztat praktyczny. Dotyczył przede wszystkim sporządzania preparatów biodynamicznych i ugruntował on wiedzę zdobytą w czasie kilku kursów rolniczych, organizowanych przez Fundację im. Stanisława Karłowskiego, które również obejmowały zagadnienia związane z preparatami biodynamicznymi.

Uczestnikami kursu byli nie tylko rolnicy, ale również ogrodnicy, sadownicy, winogrodnicy, doradcy rolnictwa, studenci oraz pasjonaci rolnictwa biodynamicznego.

Za przeprowadzenie 2-dniowego wiosennego kursu rolniczego, w tym warsztatu praktycznego, szczególnie dziękuję panu Christophowi Willerowi – doświadczonemu doradcy i rolnikowi biodynamicznemu z Niemiec. Również dziękuję pani Dorothee Himmele-Doll i panu Tomaszowi Ingielewiczowi za to, że swoim doświadczeniem wspierali nas podczas kursów i przeprowadzili część warsztatu praktycznego.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za efektywny udział w warsztatach i zapraszamy na kolejne edycje w następnych latach!

Kolejny suchy rok

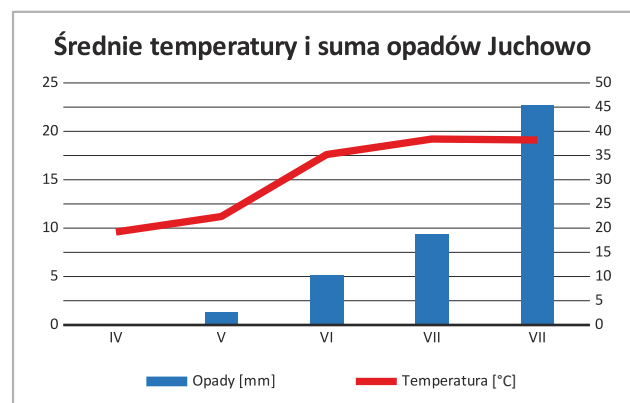
Krzysztof Ostrowski

Często wypowiedane rok temu zdanie, że dwa lata z rzędu suszy nie będzie i następny rok musi być lepszy, nie sprawdziło się. Fatalna pogoda rozpoczęła się już w kwietniu. Po kolejnej ciepłej i suchej zimie, bezdeszczowym kwietniu, maju i czerwcu, w końcu w lipcu pojawiły się niewielkie opady.

Wczesną wiosną, na większości użytków zielonych, musieliśmy dosiać koniczyny i lucernę, które wyschły w ubiegłorocznych upałach. Próbkę glebowe wskazywały na konieczność wapnowania gleb, dlatego wiosną i latem przeprowadziliśmy ten zabieg, zużywając blisko 1200 ton wapna. Dzięki niższym temperaturom i intensywnemu podlewaniu, pierwszy pokos siana można było uznać za udany. Zebraliśmy wówczas ponad 1100 ton siana. Niestety, kolejne pokosy nie były już tak obfite. Ogromnym problemem okazał się brak wody w kanałach i rowach w Radaczu i Kądziennej, które pierwszy raz całkowicie wyschły, a przez to zbiory z łąk torfowych były znikome. Dodatkowo problem pogłębił brak wody w zbiorniku zalewowym między Radaczem a Obrębem. Oznaczało to dla nas katastrofę.

Żniwa rozpoczęły się od jęczmienia ozimego na początku lipca, plonował dobrze. Rzepak z plonem około 1,5 t/ha zaskoczył nas wszystkich. Wyjątkowo wcześniej kosiliśmy owies – już w pierwszej połowie lipca. Spowodowane było to jego znaczącym wyschnięciem na większości pól. Tylko na cięższych glebach w Juchowie udało się jemu przetrwać skrajnie niekorzystne warunki, jednak i tak jego plon był o 25% niższy niż zakładany. Zboża ozime wytworzyły bardzo duże ilości słomy (około 20–30% wyższe niż w innych latach), co niestety nie przełożyło się na ilość zebranego ziarna, którego było znacznie poniżej oczekiwań. Najbardziej ucierpiał orkisz. Ziarno wszystkich zbóż było bardzo drobne.

Latem nastąpiła wymiana suszarni do zboża, ponieważ poprzednia stanowiła niebezpieczeństwo pożarowe. Aby móc spełniać nowe dyrektywy azotowe, założyliśmy urządzenie ograniczające ilość słomy w zbiornikach na gnojowicę, dzięki czemu zmniejszy się jej objętość. Inwestycja ta pozwoli również dostosować technologię rozlewania tego cennego nawozu organicznego, by ograniczyć straty azotu.

Prace w ogrodzie zostały bardzo starannie zaplanowane pod każdym względem – zaczynając od przygotowania pól i tuneli foliowych, po nowe etykiety i standardy pakowania warzyw. Od marca zaczęliśmy realizować nasze plany i założenia. Wsadzone zostały rozsady i wysiane nasiona. Nasza oferta rozszerzyła się do ponad 20 gatunków warzyw. Unikaliśmy problemów jakościowych i zmiennej dostępności, dlatego klienci coraz chętniej kupują nasze

warzywa. Przekonują się do nich również restauratorzy, którzy zaznaczając w karcie, iż warzywa pochodzą z Juchowo Farm, zapewniają o najwyższej, również gwarantowanej przez nas jakości. Niestety w lipcu zabrakło wody w stawie, aby regularnie podlewać warzywa.

Pojawiły się nowe kurniki. Nie powielamy zeszłorocznych błędów, dlatego nasze kury osiągają nieśność 70%. Nie jest to dla nas jeszcze satysfakcjonujące, dlatego cały czas poszukujemy lepszych rozwiązań. Jesteśmy w stałym kontakcie z doradcami i hodowcami. Johann Wolfgang von Goethe napisał: „Potykając się można zejść daleko, nie wolno tylko upaść i nie podnieść się”. Dlatego mimo kilku potknięć, w ogrodzie nie poddajemy się i stale się podnosimy. Uważam, że uda nam się stworzyć silnie działające gospodarstwo – również z rozwinętym ogrodem.

Projekty naukowe w Projekcie Wiejskim Juchowo

Więść
okolicy

Anna Szumelda

W 2019 r. z powodzeniem kontynuowaliśmy nasze badania naukowe, które w tym roku głównie skupiały się na projekcie hodowlanym GenTORE, projekcie gleboznawczym KOMPOST oraz badaniach bioróżnorodności w pasach kwietnych. Z końcem sierpnia również rozpoczął się nowy projekt edukacyjno-naukowy 2000 m² Baltic.

Projekt gleboznawczy KOMPOST

Prace nad projektem KOMPOST rozpoczęliśmy w 2017 r. przy współpracy z Katedrą Biogeochemii i Gleboznawstwa Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. W ramach projektu, na terenie naszego gospodarstwa wyznaczyliśmy pięć działek, na których zostały założone poletka doświadczalne. Każde z nich nawozimy inną ilością kompostu. Celem projektu jest zbadać wpływ nawożenia kompostem na właściwości chemiczno-fizyczne naszych gleb oraz ustalenie optymalnie dostosowanego systemu nawożenia kompostem do tychże właściwości i potrzeb naszych upraw (oraz zwierząt). W ramach projektu, co roku pobieramy próbki glebowe z całego obszaru naszego gospodarstwa, które poddajemy obszernej analizie. Próbki pobrane z poletek doświadczalnych dodatkowo poddajemy badaniom aktywności enzymatycznej oraz zawartości rozpuszczalnych form węgla organicznego i azotu. Na początku projektu, jednorazowo przeprowadziliśmy badania porównujące właściwości gleb naszego gospodarstwa biodynamicznego z właściwościami gleb sąsiedniego gospodarstwa konwencjonalnego. Okazało się, że w porównaniu z gospodarstwem konwencjonalnym, nasze gleby cechuje wyższa zawartość węgla

organicznego oraz przyswajalnych dla roślin form magnezu, potasu, azotu czy miedzi. Gleby naszego gospodarstwa również wykazują się wyższą aktywnością enzymatyczną, co korzystnie wpływa na dostępność składników odżywczych dla roślin. Niemniej, według wyników badań nadal powinniśmy dążyć do zwiększenia zawartości i zapasu substancji organicznej naszych gleb oraz obniżenia gęstości objętościowej.

Projekt edukacyjno-naukowy „2000 m² Baltic”

W sierpniu 2019 r. rozpoczął się nasz nowy projekt edukacyjno-naukowy „2000 m² Baltic – Co-creating food culture and innovation”, pod kierownictwem Szwedzkiego Instytutu Badań Rolnictwa Biodynamicznego (Stiftelsen Biodynamiska Forskningsinstitutet). W projekcie wychodzimy z założenia, że nasz system żywienia istotnie wpływa na stan ekologiczny Morza Bałtyckiego. W przypadku Polski, np. prawie cały teren kraju należy do zlewiska Bałtyku, stąd zarówno nasza produkcja rolnicza, jak i konsumpcja produktów rolniczych – krótko mówiąc, nasze odżywianie – mają wpływ na stan ekologiczny Bałtyku. Poza tym wychodzimy z założenia, że patrząc na rolnictwo w skali globalnej, każdy

człowiek na Ziemi dysponuje tylko ograniczoną powierzchnią do wytwarzania produktów spożywczych. Wynika z tego potrzeba dostosowania naszej produkcji i konsumpcji, a więc naszej diety, do danych nam możliwości. Dlatego w projekcie chcemy współpracować z różnymi interesariuszami i osobami, które w różny sposób są związane z naszym systemem żywnościowym, np. kucharzami, restauracjami, szkołami itp., aby wspólnie opracować pomysły na dietę przyjazną dla Bałtyku i znaleźć możliwości na ich wdrożenie. W projekcie uczestniczą partnerzy z krajów, które mają wybrzeże bałtyckie, tj. Szwecja, Estonia i Polska.

Badania naukowe wymagają cierpliwości i perspektywy długofalowej, zarówno na płaszczyźnie merytorycznej, jak i organizacyjnej. Nierzadko pomiędzy ogłoszeniem konkursu na projekty naukowe, podjęciem decyzji przez ewaluatorów i rozpoczęciem projektu upływa 20 miesięcy. Dlatego, żeby płynnie zająć bieżące projekty – te, znajdujące się w fazie ewaluacji i te dopiero co zaistniałe w myślach – staramy się „zostać w ruchu”. Osoby i jednostki zainteresowane badaniami naukowymi serdecznie zapraszamy do współpracy!

O sytuacji w hodowli 2019

Monika Liberacka

Ubiegłoroczna susza odcisnęła swoje piętno na żywieniu zimowym naszych zwierząt. Niedobór pasz objętościowych uzupełnialiśmy zakupionym pelletem z siana ekologicznego.

Zapasy siana w magazynach wystarczyły nam do rozpoczęcia pełni wypasu i pozwoliły na utrzymanie stada na stałym poziomie – około 360 krów mlecznych. Cieszy nas niezmiernie, że nie byliśmy zmuszeni do zmniejszenia liczebności stada.

W trakcie nowego sezonu pastwiskowego susza ponownie obniżyła jakość naszych użytków zielonych. Wpłynę-

ło to nie tylko na produktywność zwierząt, ale również utrudniło nam zapelnienie magazynów sianem i odbudowanie niezbędnych rezerw paszowych. Późnym latem pogoda zaczęła nam sprzyjać i nasze pastwiska pięknie się zazieleniły. Mamy nadzieję na jak najdłuższe prowadzenie wypasu krów, co pozwoli nam zaoszczędzić paszę na zimę zgromadzoną w naszych halach.

Projekt badawczy GenTORE

Wieść
okolicy

Monika Liberacka

Od 2017 roku, w ramach programu Horyzont 2020, realizujemy projekt badawczy GenTORE. Nasza Fundacja jest jednym z 21 partnerów biorących udział w tym przedsięwzięciu.

GenTORE ma na celu wypracowanie narzędzi ułatwiających hodowcom optymalizację odporności i wydajności bydła w różnych warunkach środowiskowych. W maju odbyła się konferencja w siedzibie FIBL w Szwajcarii, na której omówione zostały postępy prac i nadchodzące działania u każdego z partnerów projektu. Kolejne spotkanie naszej grupy roboczej odbyło się na początku października w Anglii.

W czerwcu, w ramach GenTORE gościliśmy w Juchowie partnerów z Holandii, którzy wykonywali badawcze loty dronami nad naszymi krowami na pastwisku.

W lipcu, we współpracy z firmą Microlabs Sp. z o.o. przeprowadziliśmy badanie pobrania paszy w oborze.

Trzy krowy umieszczono w oddzielnych boksach. Badanie dotyczyło zarówno pociętego siana, jak i TMR (ang. total mixed ration – całkowicie wymieszana dawka) z siana i paszy treściwej. Zwierzęta były filmowane, a nagrania następnie analizowane i porównywane z zapisanymi danymi na biosensorze umieszczonym w uchu zwierzęcia. Chcemy sprawdzić, czy biosensory firmy Microlabs mogą być używane do monitorowania pobrania paszy przez krowy. Badania będą kontynuowane w okresie żywienia zimowego.

ZAZ szansą na nowe produkty z gospodarstwa

Wieść
okolicy

Tomasz Piszczek

Wraz z rozpoczęciem działalności Zakładu Aktywności Zawodowej, pojawiły się nowe możliwości oraz szanse na wzbogacenie oferty handlowej produktów bazujących w głównej mierze na surowcach pochodzących z gospodarstwa Projektu Wiejskiego.

Zakład Aktywności Zawodowej kontynuuje działalność Pracowni Terapeutycznej, czyli produkuje syropy i ekstrakty owocowe, herbatki i susze ziołowe oraz wypieka pieczywo. Zaangażowanie większej liczby osób z niepełnosprawnościami w nowej piekarni spowodowało zmianę asortymentu wyrobów piekarskich, a ofertę handlową wzbogaciły ciastka orkiszowe i owsiane w różnych wariantach smakowych. Do sprzedaży wprowadzone zostały również babki – cytrynowa, kakaowa oraz keks.

Jako nowość, w tym roku pojawił się syrop z mniszka lekarskiego, wyprodukowany z kwiatów pozyskiwanych z terenów gospodarstwa. Kolejnymi produktami uzupełniającymi ofertę przetwórci są naturalne soki: jabłkowy, aroniowo-jabłkowy, jabłkowo-marchewkowy, a nawet dostępny jest żurek. Produkty te mamy w ciągłej sprzedaży w sklepie na terenie gospodarstwa i sukcesywnie wprowadzane są do oferty handlowej.

W ZAZ wytwarzany jest również makaron orkiszowy z mąki z własnego młyna. Technolog ZAZ pracuje nad recepturami dla nowych herbaterek owocowych, mieszanki warzywnej w formie przyprawy do zup oraz nad nowymi smakami napojów owocowo-ziołowych. Zgłębiany jest także temat tłoczenia na zimno oleju z lnu, rze-

paku i innych nasion bogatych w wiele różnych wartości odżywczych. Wszystkie produkty będą również posiadały certyfikat rolnictwa ekologicznego. Tego typu prace są czasochłonne i wymagają zaangażowania, a także współpracy szeregu osób, niemniej efekty tych prac znalazły uznanie u naszych klientów oraz wpłynęły w dumę osoby niepełnosprawne, pracujące przy ich wyprodukowaniu.

Przez pracę do pełni życia

Karolina Rodziewicz, Bogumiła Cherbetko

W tym roku, Europejski Festiwal

Filmowy „Integracja Ty i Ja”, na jeden dzień zawitał do Projektu Wiejskiego w Juchowie. Festiwal ten od 26 lat upowszechnia filmy poruszające różne sprawy i problemy osób niepełnosprawnych, przyczyniając się do integracji, rozwijania empatii i poszerzania wiedzy na temat możliwości tych osób.

Od kilku lat, dzięki zaangażowaniu Powiatowego Centrum Pomocy w Szczecinku, sprawni i niepełnosprawni mieszkańcy całego powiatu mogą w nim uczestniczyć oglądając nie tylko filmy, ale biorąc udział w różnorodnych wydarzeniach towarzyszących Festiwalowi. Między innymi mowa tu o wystawach zdjęć i prac artystycznych, występach wokalnych czy konferencjach. Hasło tegorocznej imprezy brzmiało: „Praca – Życie – scenariusz dla każdego”. Można powiedzieć, że te dwa słowa są kluczowe dla każdego człowieka – również dla niepełnosprawnego. Praca tym bardziej jest niezwykle istotna dla osób z niepełnosprawnościami, ponieważ pomaga im rozwijać się, uwierzyć we własne możliwości,

realizować swoje pasje i zainteresowania. Pozwala na wiązować nowe znajomości, przyjaźnie. Daje możliwość dzielenia się swoim talentem, wrażliwością, pasją. Dzięki pracy życie jest bogatsze. Mimo swoich ograniczeń, schorzeń, tacy ludzie również mogą realizować siebie, swoje marzenia, dążyć do postawionych w życiu celów. To właśnie przesłanie wyświetlanych filmów przywiodło uczestników Festiwalu do gospodarstwa ekologicznego w Juchowie, w którym działa jedyny w powiecie Zakład Aktywności Zawodowej.

Nasi goście mieli okazję poznać działania Projektu Wiejskiego na rzecz ochrony środowiska, rozwijania rolnictwa ekologicznego i obejrzeć przetwórstwo, którym m.in. zajmują się osoby niepełnosprawne w Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Uczestnicy Festiwalu obejrzeć zagrodę edukacyjną i mogli przesadzić sobie sadzonkę melisy na pamiątkę pobytu w ogrodzie ziołowym. Aktywności na świeżym powietrzu urozmaicone zostały projekcją filmu przygotowanego przez ZAZ. Film zrealizowali Nasi Ludzie, którzy opowiadając o swoich codziennych zadaniach w zakładzie, wyraźnie cieszyli się pracą i kontaktami z innymi. Można powiedzieć, że praca sprawiła wzbogacenie ich życia o wiele elementów. Praca to szansa na inne, na pewno lepsze życie.

„EKO-ZAGRODA” – edukacja na ścieżce

Wieś
okolicy

Jolanta Jętkowska

Zwierzęta w naszej zagrodzie edukacyjnej objęte są polskim Programem Ochrony Zasobów Genetycznych Zwierząt Gospodarskich, którego celem jest zachowanie szczególnie cennych ras zwierząt gospodarskich, przystosowanych do miejscowych – często trudnych – warunków środowiskowych. Zwierzęta zadomowiły się u nas na dobre i czują się integralną częścią Projektu Wiejskiego.

Od tego roku, wraz z uruchomieniem Zakładu Aktywności Zawodowej, pojawiały się dla zagrody nowe możliwości. Jej opiekunami stali się pracownicy z niepełnosprawnością, którzy w ramach swojej pracy gospodarzą w zagrodzie, karmiąc zwierzęta i sprząając ich obiesia.

Zarówno zwierzęta, jak i opiekunowie cieszą się z każdych odwiedzin w zagrodzie. Aby coraz więcej osób mogło zobaczyć te rzadko spotykane w Polsce zwie-

rzęta gospodarskie, otworzyliśmy dla zwiedzających ścieżkę edukacyjną pod nazwą „EKO-ZAGRODA”, możliwą do samodzielnego przejścia.

Początek ścieżki rozpoczyna się na środku dziedzińca naszego gospodarstwa, gdzie znajdziemy tablicę z mapą i legendą.

Ścieżka edukacyjna obejmuje 10 tablic tematycznych, na których można znaleźć opisy zwierząt, warunków życia i żywienia: królika popielniańskiego, owcy wrzosówki i owcy pomorskiej, kury zielononóżki, kaczki mieszańcowej, kaczki pomniejszonej, gęsi kartuskiej, świni złotnickiej pstrej i złotnickiej białej oraz kozy karpackiej.

Wędrując ścieżką przez las, zwiedzający zobaczą po prawej stronie, na pastwisku, krowy rasy polskiej czerwonej, a następnie idąc dalej, po lewej stronie na mniejszym pastwisku – koniki polskie.

Ścieżka prowadzi do Pracowni Pszczelarskiej, która jest ostatnią stacją „EKO-ZAGRODY”. Niedaleko Pracowni umiejscowiona jest pasieka z 55 pniami rodzin pszczoł. Idąc dalej prosto, kamienną drogą, zwiedzający dojdą do drogi głównej, z której wewnętrzną dróżką będzie można wrócić do początku trasy.

**„EKO-ZAGRODA” to pełna przygód
ścieżka edukacyjna, na którą wszystkich
serdecznie zapraszamy!**

„Juchowskie pszczoły”

– dla bioróżnorodności

Wieść
okolicy

Jolanta Jętkowska

Świadomi znaczenia roli pszczół w życiu naszej planety, czynimy działania w kierunku ratowania owadów zapylających, rozwijając własną pasiekę w obszarze ochrony przyrody.

Mamy ku temu bardzo dobre warunki – miododajne uprawy na polach uprawianych w sposób biodynamiczny: koniczynę, facelię, grykę oraz rosnące na terenie gospodarstwa zioła, krzewy i drzewa, m.in. takie jak: mniszek lekarski, nawłóć, czarny bez, lipa, wierzbą.

Wiosną tego roku, w ramach zwiększenia bioróżnorodności oraz oferty edukacyjnej naszego Projektu, utworzyliśmy pracownię pszczelarską. Pachnie w niej świeżo wirowanym miodem, a także pszczelim woskiem.

W ramach terapii, przy konfekcji miodu zajęcie znaleźli pracownicy naszego Zakładu Aktywności Zawodowej.

Pracownia, jak i znajdująca się obok niej pasieka, zostały włączone do nowo powstałej ścieżki edukacyjnej pod nazwą „EKO-ZAGRODA”. Dodatkowo, przy pracowni przygotowaliśmy dla zwiedzających 8 tablic edukacyjnych, dotyczących znaczenia pszczelarstwa w ekosystemie: „Dlaczego ptaki są wdzięczne pszczołom?”, „Pszczoły i rośliny błotne”, „Chroniąc pszczoły, chronisz przyrodę”, „Sady dla pszczół”, „Rola

pszczół w życiu drzew”, „Łąka przyjazna pszczołom”, „O pracowni pszczelarskiej” i „Pasieka w gospodarstwie”.

Miodna ścieżka stanowi uzupełnienie oferty edukacyjnej naszego gospodarstwa.

Zapraszamy wszystkich do zwiedzenia tej trasy.

W imieniu Społeczności Projektu Wiejskiego bardzo dziękujemy Panu Andreasowi Beck i Panu Reinholdowi Beck za przekazanie drewnianego domu, w którym utworzono pracownię pszczelarską.

Inicjatywa Radacz

– kontynuacja założeń dla rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowego

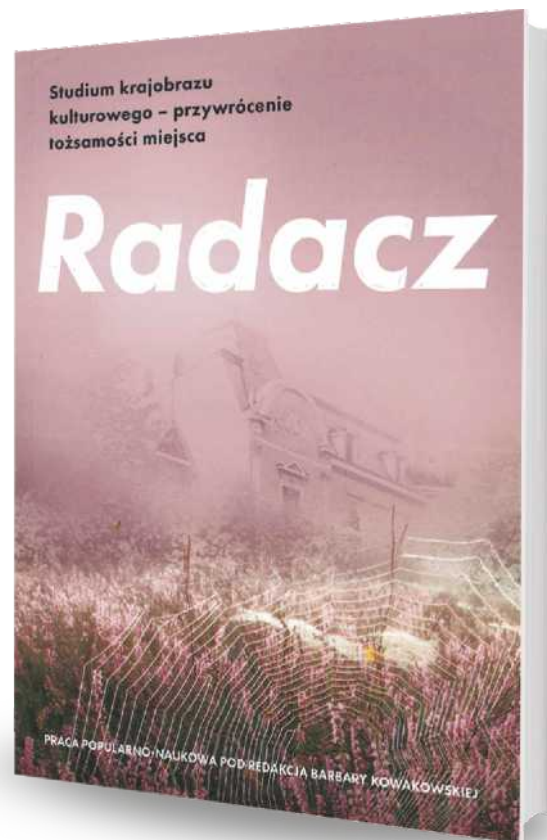
Wieść
okolicy

Barbara Kowalkowska, Paweł Bietkowski

Upłynął kolejny rok od stworzenia przez Barbarę Kowalkowską i Pawła Bietkowskiego inicjatywy pod znamienym hasłem „Czas na Radacz”. W skład Fundacji im. Stanisława Karłowskiego wchodzi 3 miejscowości: Juchowo, Radacz i Kądzielna.

Autorzy projektu mieli na uwadze podkreślenie występujących różnic w zakresie pełnienia odmiennych funkcji między nimi, ale jednocześnie wzajemnie się uzupełniających. Wieś Juchowo nazwaliśmy „kwitnącą wioską – gościnną farmą” z uwagi na fakt jej rewitalizacji. Z kolei Radacz – ze względu na lokalizację, istniejące zabytki i udokumentowaną tysiącletnią historię – „historyczną wioską”.

Efektom działalności minionego roku było nawiązanie kontaktów partnerskich, takich jak np.: Muzeum w Wilanowie, urzędy konserwatorskie, rodzina von Kleist, specjaliści w zakresie konserwacji zabytków z Berlina, uczelnie wyższe. W wyniku przeprowadzonego konkursu na projekt rewitalizacji pałacu w Radaczu, w czerwcu roku 2018 r. nawiązano współpracę z Instytutem Architektury PWSZ w Raciborzu, którego studenci (17 osób) odbyli praktyki projektowo-wykonawcze na terenie Fundacji. Efektom ich pobytu były propozycje zagospodarowania terenów, wykonanie 40 rysunków zabudowy oraz udział w pracach budowlanych i inwentaryzacyjnych. W drugiej połowie roku przygotowano publikację dotyczącą aspektów przyrodniczych i historycznych Radacza.

W listopadzie 2018 roku odbyła się konferencja naukowa z udziałem wybitnych gości krajowych i zagranicznych. Udzielono wielu wywiadów i nakręcono film, celem popularyzacji projektu. Patronat konferencji objęły: Ambasada Republiki Federalnej Niemiec oraz Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej.

W roku bieżącym odbyło się spotkanie koordynacyjne dotyczące projektu, w wyniku którego omówiono wstępne, dalsze koszty projektu, a zwłaszcza zabezpieczenia ruin. Istotnym krokiem na rzecz tego projektu było przygotowanie inwentaryzacji dendrologicznej drze-

wostanu zabytkowego parku przydworskiego w Radaczu wraz z pełną dokumentacją, która pozwoli na podjęcie dalszych prac porządkowych i udostępnienie parku na rzecz miejscowej ludności.

W roku bieżącym odbyło się ponowne wydanie publikacji, a we wrześniu miała miejsce impreza pod nazwą „Królewska biesiada z dynią w tle”.

Na zakończenie należy podkreślić, że wszystkie wydarzenia zaplanowane w 2018 roku zostały zrealizowane, a Radacz może w przyszłości odegrać kluczową i wiodącą rolę w wielu dziedzinach.

„Grupa Budowlana” – Spółdzielnia Socjalna z pasją

Wieść
okolicy

Arkadiusz Malarski

Dwa lata minęły od powołania do życia Spółdzielni Socjalnej „Grupa Budowlana”. Obecnie zatrudnia ona 13 osób i nadal realizuje swoje zadania w zakresie bieżącej konserwacji obiektów i instalacji funkcjonujących w ramach Projektu Wiejskiego oraz wykonuje inne zlecenia w miarę potrzeb i możliwości.

Jednym z zadań realizowanych w 2019 r. była budowa Domu Pszczelarza. Warto wspomnieć, że na przykładzie tej realizacji mogliśmy zaobserwować skuteczne

działanie efektu asocjacji podmiotów w ramach Projektu Wiejskiego. W związku z ograniczonym budżetem na ten projekt, Spółdzielnia Socjalna zrealizowała zlecenie w bardzo korzystnej cenie. Oznacza to, że wyodrębnienie „Grupy Budowlanej” w takiej formie prawnej jest udanym eksperymentem. Kolejnym przykładem może być wykonanie zadania w ramach projektu „Radacz, studium krajobrazu kulturowego – przywrócenie tożsamości miejsca”. Chodzi o oczyszczenie zabytkowego parku w Radaczu ze zbędnej roślinności, które przeprowadzono zgodnie z wytycznymi Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków oraz przeprowadzoną inwentaryzacją przyrodniczą. W tym przypadku oferta Spółdzielni Socjalnej również wyszła na przeciw możliwościom finansowym projektu.

Po dwóch latach działania Spółdzielni najważniejszy jest fakt, iż mechanizm asocjacji działa, a potrzeba jego zachowania i rozwijania jest rozumiana przez wszystkich jej członków. Choć Spółdzielnia Socjalna „Grupa Budowlana” to niezależny podmiot, ludzie zrozumieli, że podejmując decyzje muszą brać pod uwagę również interes innych podmiotów funkcjonujących w ramach Projektu Wiejskiego.

„Juchowska Piwnica” – ekologiczne sery z Juchowa

Wieść
okolicy

Radostaw Woźniak – serowar

Projekt Wiejski Juchowo w większości kojarzony jest przez naszych gości z wypasającymi się na łąkach krowami i wspaniałym, wyjątkowym w skali kraju mlekiem. Powstanie serowni w ramach działalności naszego gospodarstwa jest realizacją wieloletnich pragnień, aby przetwarzać ten wysokiej jakości surowiec.

Rozwijanie przetwórstwa produktów rolnych, zgodnie z dyrektywami ekologicznymi i biodynamicznymi, jest jednym z celów statutowych Projektu Wiejskiego.

Pod koniec 2017 roku rozpoczęliśmy przygotowania do przeprowadzenia prób serowarskich. Dlatego też zagospodarowaliśmy nieużywane pomieszczenia w piwnicach budynku Starej Gorzelni, w których przeprowadziliśmy próby technologiczne wytwarzając sery białe, żółte i pleśniowe. W ten sposób opracowaliśmy receptury sześciu serów, które cieszyły się dużym uznaniem wśród pracowników i gości Projektu Wiejskiego. Powodzenie działań serowarskich i zainteresowanie serami wpłynęło na podjęcie decyzji o stworzeniu gotowej do produkcji serowni. W tym celu rozpoczęliśmy modernizację części budynku Starej Gorzelni, gdzie wcześniej realizowane było przetwórstwo ziół i owoców, w ramach aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Ze względu na stan budynku oraz wymagania dla przetwórstwa mleka, zakres prac okazał się znacznie większy niż początkowo zakładaliśmy i musiał objąć: podłogi, ściany, sufity, okna i drzwi, instalacje: wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, centralnego ogrzewania. Prace remontowe rozpoczęły się w kwietniu 2019 roku.

Szukając formy prawnej dla działalności serowarskiej, kierowaliśmy się misją naszego Projektu, w który świetnie wpisuje się ekonomia społeczna. Stąd serownia prosperować będzie jako przedsiębiorstwo społeczne „Juchowska Piwnica” Sp. z o.o. non-profit.

Produkcja sera będzie miała charakter tradycyjny, rzemieślniczy, ekologiczny. Goście Projektu, którzy cyklicznie odwiedzają nasze gospodarstwo, z niecierpliwością wyczekują uruchomienia produkcji serów. Mamy nadzieję już niedługo ukończyć prace remontowe, wyposażyć serownię w urządzenia produkcyjne, aby na przełomie października-listopada (2019 r.) mogły pojawić się pierwsze produkty z „Juchowskiej Piwnicy” – czego sobie i Wam życzymy. Aby w pełni wyposażyć naszą serownię w kocioł, formy serowarskie, cysternę na mleko, urządzenia chłodnicze i regały do dojrzewania sera, brakuje nam obecnie jeszcze kwoty w wysokości 150.000 PLN. Bardzo cieszylibyśmy się ze wsparcia finansowego z Państwa strony.

Takie wsparcie może być udzielone na trzy różne sposoby:

- poprzez polsko – angielską platformę crowdfunding: zrzutka.pl/ekologiczne-sery-z-juchowa;

- nieoprocentowaną pożyczkę (od kwoty 500 EUR), z minimalnym okresem spłaty 3 lat;
- darowizny na konto BNP Paribas Bank Polska SA:
Konto PLN 73 1750 1396 0000 0000 4109 9569,
Konto EURO 51 1750 1396 0000 0000 4109 9577,
SWIFT: PPABPLPKXXX.

Uwaga: „Juchowska Piwnica” nie spełnia kryteriów użytku publicznego na gruncie prawa niemieckiego, nie ma więc możliwości wystawienia zaświadczenia o dokonania

nej darowizny, które uprawnia osoby z Niemiec do odliczeń podatkowych.

W przypadku pytań odnośnie wsparcia finansowego prosimy o kontakt pod nr telefonu +48 94 375 38 34 lub końcówka 35.

Wszystkie osoby, które zdecydują się wesprzeć naszą serownię, zapraszamy już dzisiaj na uroczyste jej otwarcie. Zapewnimy zakwaterowanie i wyżywienie.

Wydarzenia 2019

Wieść
okolicy

oprac. Danuta Sałagan, Jolanta Jętkowska

STYCZEŃ

Zima w gospodarstwie – spotkania tematyczne dla dzieci z regionu

II Ogólnopolska Konferencja Systemów Rolno-Leśnych w SGGW w Warszawie; wykład Anna Szumelda, pt. „Zadrzewienia śródpolne i praktyki rolnicze w gospodarstwie biodynamicznym w Juchowie”

LUTY

Uroczyste otwarcie Zakładu Aktywności Zawodowej

Zima w gospodarstwie – spotkania tematyczne dla dzieci z regionu

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Spotkanie z naukowcami ze Szwedzkiego Instytutu Badań Rolnictwa Biodynamicznego (Stiftelsen Biodynamiska Forskningsinstitutet)

MARZEC

I Targi Pracy dla Osób Niepełnosprawnych

Przywitanie wiosny – spotkanie tematyczne dla dzieci z regionu w gospodarstwie

Ośrodek Terapii z Sianowa z wizytą w Juchowie

Spotkanie partnerów w Hamburgu w ramach projektu Erasmus+ „From Field to School”

KWIECIEŃ

Warsztaty Wielkanocne

Kurs rolniczy: „Preparaty biodynamiczne w gospodarstwie”

Praktyki miernicze uczniów z Freie Waldorfschule Potsdam

„Smaki i zapachy dzieciństwa” – spotkanie w gospodarstwie dla animatorów życia wiejskiego z regionu Wałcz

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Polsko-niemieckie spotkanie młodzieży z Aktive Naturschule Templin i ze Szkoły Podstawowej w Juchowie, projekt dofinansowany przez PNWM

MAJ

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Praktyki rolnicze uczniów ze szkół waldorfskich w Krakowie, Bielsku Białej oraz w Berlinie: Freie Waldorfschule Havelhoehe, Freie Waldorfschule Sued-Ost

Coroczne spotkanie partnerów w ramach projektu GenTORE w siedzibie FiBL we Frick, Szwajcaria

Przyjazd grupy naukowców z Holandii w ramach projektu GenTORE

CZERWIEC

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Praktyki rolnicze uczniów z Freie Waldorfschule Bermen Osterholz, praktyki uczniów z Francji

Wizyta studyjna studentów z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

„Zielona szkoła w gospodarstwie” – uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Widuchowej i ich goście z Niemiec; uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Bornem Sulinowie

Spotkanie partnerów w Juchowie w ramach projektu Erasmus+ „From Field to School”

Spotkanie szkoleniowe zachodniopomorskich ZAZ

Wizyta pana prof. Artura Granstedta, prezentacja wyników projektu „Organic Food Initiatives in Poland”

LIPIEC

I Letni Kurs Muzyczny Studentów z Akademii Muzycznych i Zespołu Szkół Muzycznych

„Wakacje z Koniczynką” – projekt letni dla dzieci z regionu

Polsko-Niemiecka Letnia Szkoła Cyrkowa – projekt dofinansowany przez PNWM

SIERPIEŃ

Wizyta studyjna grupy zainteresowanych z Förderverein „Lebensinsel Rügen e.V.”

„Wakacje z Koniczynką” – projekt letni dla dzieci z regionu

Praktyki rolnicze uczniów z Freie Waldorfschule Greifswald i z Emil Molt Akademie Berlin

Wizyta studyjna w gospodarstwie pracowników ZAZ-u w Goleniowie

WRZESIEŃ

XVI Festiwal Filmowy INTEGRACJA TY I JA w Juchowie

Praktyki rolnicze uczniów z Johannesschule Berlin

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Praktyki miernicze dla uczniów z Johannesschule Berlin

„Biesiada Królewska” – przedsięwzięcie realizowane w ramach projektu „Radacz, studium krajobrazu kulturowego – przywrócenie tożsamości miejsca”, współfinansowanego ze środków LGD POJEZIERZE RAZEM

Spotkanie partnerów w Kopenhadze w ramach projektu Erasmus+ „From Field to School”

Wizyta studyjna dla doradców Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

Konferencja „Bardziej zielone rolnictwo dla zrównoważonego Bałtyku” w Warszawie, organizowana przez Coalition Clean Baltic; wykład Anna Szumelda, pt. „Nasza ERA – przykład gospodarstwa biodynamicznego w Juchowie”

PAŹDZIERNIK

Dożynki gospodarstwa

Dzień preparatów

Polsko-niemieckie spotkanie młodzieży z Aktive Naturschule Templin i ze Szkoły Podstawowej w Juchowie, projekt dofinansowany przez PNWM

„W zgodzie z naturą” – warsztaty edukacyjne w gospodarstwie dla uczniów z regionu

Spotkanie partnerów w ramach projektu GenTORE w Anglii

III Festiwal Zdrowia dla mieszkańców Szczecinka i okolic: wykłady organizowane przez Gabinet Medycyny Naturalnej

Szkolenie „Rewitalizacja obszarów wiejskich na przykładzie Projektu Wiejskiego Juchowo”

LISTOPAD

„W zgodzie z naturą – gospodarstwo ekologiczne w Juchowie miejscem edukacji dzieci i młodzieży w trosce o zdrowy styl życia i zrównoważony rozwój” – projekt dla uczniów ze szkół w powiecie szczecineckim, dofinansowane ze środków LGD POJEZIERZE RAZEM

GRUDZIEŃ

„W zgodzie z naturą – gospodarstwo ekologiczne w Juchowie miejscem edukacji dzieci i młodzieży w trosce o zdrowy styl życia i zrównoważony rozwój” – projekt dla uczniów ze szkół w powiecie szczecineckim, dofinansowane ze środków LGD POJEZIERZE RAZEM

Adwentowe spotkanie w gospodarstwie – dzień otwartych drzwi

Udział w Forum Rolników Ekologicznych w Barzkowicach

Wigilijne spotkanie w gospodarstwie

Prośba o darowizny

Wieść
okolicy

Danuta Sałagan, Renata Żelazna, Manfred Klett

Z ogromną przyjemnością czytało się sprawozdanie pani Iwony Mrozickiej – Dyrektor Państwowej Szkoły Podstawowej w Juchowie. To, co przewidywano przy zakładaniu Projektu Wiejskiego Juchowo w roku 2000/2001

pod patronatem Fundacji im. Stanisława Karłowskiego, nie było tylko abstrakcyjnym planowaniem, ale zakorzeniło się w ciągu tych lat, wypuściło liście i kwiaty, a teraz przynosi owoce. Jest to jedyna w swoim rodzaju praca

pedagogiczna, która wychodzi daleko w środowisko społeczne wsi Juchowo. Jednym z tych owoców jest współpraca ze Szkołą Podstawową z Juchowa, która rozwinęła się z osobistej inicjatywy Danuty Sałagan, byłej nauczycielki ze szkoły waldorfskiej z Warszawy. Inicjatorka utrzymuje kontakty ze szkołami z regionu, opiekuje się grupami będącymi w gospodarstwie na praktykach, przeprowadza zajęcia dla grup szkolnych, jak również organizuje praktyki rolnicze dla młodzieży z kraju i zagranicy.

Systematycznie wykonujemy pracę, która wychodzi na przeciw żywym potrzebom, tkwiącym głęboko w duszy młodych ludzi, wzbudza zainteresowania wychodzące poza życie szkolne i pozostawia w życiu tych ludzi głębokie ślady, wspomnienia. Sprawozdanie Danuty Sałagan przeczytać można w niniejszej Wieści Okolicy.

Projekt Wiejski Juchowo oferuje zebranie praktycznych doświadczeń i nauki poprzez obserwację w gospodarstwie 1.900 ha pól uprawnych, chowu zwierząt, gospodarowania pastwiskami, upraw ogrodowych, nasadzeń śródpolnych i leśnych, jak i zarządzania zasobami wodnymi, a w obszarze Zakładu Aktywności Zawodowej znajdziemy formy przetwórstwa surowców własnych.

Ta różnorodność działań rozwija się na bazie wolnej inicjatywy tych, którzy są na miejscu i pracują nad tym, jak i tych, którzy są daleko, ale służą zawsze radą i finansowym wsparciem.

Fundacja im. Stanisław Karłowskiego wspiera w dużej mierze finansowo nie tylko część pracy pedagogicznej na miejscu, ale również projekty szkolne, wpisujące się w kontekst Projektu Wiejskiego.

Naszym „dzieckiem”, o które się martwimy, jeżeli chodzi o dalszy rozwój pracy edukacyjnej, jest opóźniona budowa swego rodzaju schroniska młodzieżowego. Miałoby ono znajdować się w starym, zrujnowanym budynku tzw. „Domu leśnika”.

* * *

W imieniu osób odpowiedzialnych za Fundację im. Stanisława Karłowskiego, uprzejmie prosimy wszystkich czytelników niniejszego biuletynu i wszystkich tych, którzy chcą wspólnie torować drogę do godnej przyszłości, o wsparcie naszej inicjatywy.

Numery kont na przekazywane darowizny znajdują się na ostatniej stronie Wieści Okolicy. Darowizny można odliczyć od podatku.

Projekt Wiejski Juchowo-KądzIELna-Radacz FUNDACJA IM. STANISŁAWA KARŁOWSKIEGO

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego (1879–1939 r.),
senatora II Rzeczypospolitej i pioniera rolnictwa biodynamicznego w Polsce (od 1931 r.),
ma swoją siedzibę w Juchowie (okolice Szczecinka, woj. Zachodniopomorskie).

Fundacja – jako prawny reprezentant Projektu Wiejskiego – zgodnie z prawodawstwem polskim, jest organizacją pożytku publicznego. Jest właścicielem ziemi (1892 ha, w tym 1600 ha gruntów rolnych), budynków oraz żywego i martwego inwentarza. Fundacja odpowiada za to, by majątek ten był stale wyłączony z możliwości sprzedaży.

Fundacja realizuje cele organizacji pożytku publicznego, wspierając badania naukowe, działalność pedagogiczną, edukacyjną i kulturalną; organizuje i wspiera zawodową oraz społeczną integrację osób niepełnosprawnych (socjoterapia). Ponadto celem Fundacji jest zachowanie bioróżnorodności gatunkowej oraz ochrona przyrody i środowiska naturalnego. Jako modelowe, biodynamiczne gospodarstwo naukowo-edukacyjne, daje możliwość powoływania nowych inicjatyw, które zajmowałyby się wspomnianymi dziedzinami.

Celem Projektu Wiejskiego jest tworzenie lokalnej agrokultury w oparciu o rolnictwo biodynamiczne. Kulturowy impuls rolnictwa biodynamicznego odwołuje się do cyklu wykładów, które Rudolf Steiner wygłosił w 1924 r. w majątku Kobierzyce koło Wrocławia. Rolnictwo biodynamiczne opiera się na dwóch bardzo ważnych aspektach: ożywieniu i uzdrowieniu ziemi uprawnej oraz pielęgnowaniu wiejskiego życia społecznego, zgodnie z trójpodziałem społecznej struktury. Jest to nurt przewodni Projektu Wiejskiego. Realizację tych dalekosiężnych celów rozpoczęto w 2000 r., tworząc gospodarstwo biodynamiczne.

Inicjatywy Projektu Wiejskiego wobec Fundacji są oparte na zasadach umowy i tworzą między sobą stowarzyszenie. Zamierzenia Fundacji realizowane są przez zespół międzynarodowy. Fundacja oferuje obecnie miejsca pracy dla 150 osób z okolic. Ponadto Fundacja realizuje swoje cele również poprzez współpracę z różnymi publicznymi i prywatnymi organizacjami.

Redakcja Wieść Okolicy 2019

FUNDACJA IM. STANISŁAWA KARŁOWSKIEGO
Juchowo 54a, 78-446 Silnowo,
tel. +48 94 37 538 21, fax. +48 94 37 538 22
e-mail: info@juchowo.org
nasza strona: www.juchowo.org

nasze konto darowizn nr:
23 1090 1711 0000 0001 0582 3269

„Wesprzyj naszą zagrodę edukacyjną”
Przeznacz swój 1% – KRS 0000051026

W imieniu Redakcji *Wieści Okolicy* przekazujemy ogromne podziękowania wszystkim tym,
którzy ponownie przyczynili się do tego, aby *Wieść Okolicy* mogła być wydana.

FUNDACJA IM. STANISŁAWA KARŁOWSKIEGO
Juchowo 54a, 78-446 Silnowo,
tel. +48 94 37 538 21, fax +48 94 37 538 22
e-mail: info@juchowo.org
nasza strona: www.juchowo.org

ISBN 978-83-955600-0-2

9 788395 560002

Wydawca: RED Paweł Brankiewicz
na zlecenie Fundacji im. Stanisława Karłowskiego, Juchowo 54 A, 78-446 Silnowo
Konsultacja redakcyjna – Jolanta Jętkowska
Redakcja tekstów, konsultacja tłumaczeń – Urszula Sroka, Danuta Sałagan, Jolanta Jętkowska, Renata Żelazna
Tłumaczenia: Anna Szumelda, Juchowo Team
Fotografia: pracownicy gospodarstwa Juchowo, goście

Wyprodukowano
na papierze pochodzącym
w 100% z recyklingu.